

Programme Code: **D-20**

Programme: **बौद्धाध्ययनविपासनापालिपदविकापाठ्यक्रमः**
(BUDDHISTIC STUDIES AND BIPASANA PALI)

Duration: **01 (One) Year**

Medium: **Pali**

- पाठ्यक्रम एकवर्षात्मको भविष्यति ।
- पाठ्यक्रमस्य पूर्णाङ्काः 400 निर्धारिताः।
- चत्वारि पत्राणि भविष्यन्ति, प्रत्येकस्मिन् पत्रे 80 अङ्काः निर्धारिताः।
- गृहकार्ये 10 अङ्काः, उपस्थितौ 10 अङ्काश्च।
- पाठ्यक्रमः संस्कृतमाध्यमेनैव भविष्यति।

Course Code:	Title:	Credit:	Internal	External	Marks
D-BDV01	बौद्धशिक्षा-कला-संस्कृतिश्च	6	20	80	100
D- BDV02	बौद्धदर्शनं मनोविज्ञानञ्च	6	20	80	100
D- BDV03	दक्षिण-पूर्वएशियाक्षेत्रे बौद्ध-धर्मविस्तारः	6	20	80	100
D- BDV04	बौद्धप्रार्थना साधना च	6	20	80	100
Total		24	20	80	400

पत्रम्- D-BDV01

प्रथमपत्रम्

बौद्धशिक्षा-कला-संस्कृतिश्च

1.1 बौद्धशिक्षा

1.2 बौद्धसंस्कृतिः

1.3 बौद्धधर्मप्रसारेतिहासः (म्यानमार-थाईल्याण्ड-लाओस-कंबोडिया-वियतनाम-
कोरिया-जापान-श्रीलङ्का-मङ्गोलियाप्रभृतिदेशेषु)

1.4 बुद्धजीवनचरितम्

1.5 बुद्धकालीनकला-वास्तुविज्ञानञ्च

पत्रम्- D-BDV02
द्वितीयपत्रम्
बौद्धदर्शनं मनोविज्ञानञ्च

- 1.1 पालि-बौद्धदर्शनञ्च
- 1.2 बौद्धमनोविज्ञानम्
- 1.3 थेरवाद-महायानसिद्धान्तयोः तुलनात्मकमध्ययनम्
- 1.4 बौद्धदर्शनं जैनदर्शनञ्च
- 1.5 बौद्धदर्शनं वैदिकदर्शनञ्च

पत्रम्- D-BDV03

तृतीयपत्रम्

दक्षिण-पूर्वएशियाक्षेत्रे बौद्ध-धर्मविस्तारः

3.1 दक्षिणपूर्वएशियाक्षेत्रे बौद्धधर्मः

3.2 आधुनिकजगति बौद्धदर्शनम्

3.3 बौद्ध-पाश्चात्यदर्शनयोः तुलनात्मकमध्ययनम्

3.4 बौद्ध-मठः भिक्षुश्च

3.5 पर्यटनम्

पत्रम्- D-BDV04
चतुर्थपत्रम्
बौद्ध-प्रार्थना साधना च

- 4.1 बौद्धप्रार्थना
- 4.2 विपासना
- 4.3 पञ्चशीलः
- 4.4 बौद्धपरम्परा
- 4.5 असमप्रदेशे बौद्धधर्मेतिहासः

सहायकग्रन्थसूची

1. नरेन्द्र देव आचार्य, बौद्धधर्म-दर्शन, मोतीलाल बनारसी दास
2. Mahesh Tiwary (ed.): Dīghanikāya (Part I), Delhi University Publication.
3. Mahesh Tiwary (ed.): Majjhimanikāya (Part I), Delhi University Publication.
4. Sanghasen Singh (ed. & tr.): Dhammapada, Delhi University Publication
5. Bhikshu Dharmarakshita (ed. & tr.): Dhammapada, Motilal Banarasidass, Delhi. 5.
6. Rahul Sankrityayan: Dīghanikāya (Hindi Tr.), Bharatiya Bauddha Shiksha Parishad, Lucknow, 1979.
7. Rahul Sankrityayan: Majjhimanikāya (Hindi Tr.), Mahbodhi Sabha, Sarnath, 1964
8. Bhikkhu Ñāṇamoli & Bhikkhu Bodhi: The Middle Length Discourses of the Buddha (English Translation of Majjhimanikāya), Wisdom Publications, Boston, 2009.
9. Bhikkhu U. Dhammaratana (ed. & tr.): Suttanipāta, Mahabodhi Sabha, Sarnath
10. Bhikshu Dharmarakshita (ed. & tr.): Dhammapada, Motilal Banarasidass, Delhi.
11. Bhikshu Dharmarakshita (ed. & tr.): Suttanipāta, Motilal Banarasidass, Delhi.